

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1909/2023
19.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић, Радославе Мађаров, Јасмине Симовић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Грба, адвокат из ..., против туженог Центра за социјални рад Града Новог Сада из Новог Сада, кога заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради уплате доприноса, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4071/22 од 19.01.2023. године, у седници одржаној 19.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4071/22 од 19.01.2023. године.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4071/22 од 19.01.2023. године у ставовима првом и трећем изреке, тако што се одбија жалба тужиоца, потврђује допунска пресуда Основног суда у Новом Саду П1 168/22 од 21.10.2022. године и одбија захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

У преосталом делу **ОДБИЈА СЕ** као неоснована ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4071/22 од 19.01.2023. године, у ставу другом изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 168/22 од 16.06.2022. године, обавезан је тужени да уплати и обрачуна у корист тужиоца на износ накнаде исплаћене тужиоцу од стране туженог према решењу туженог број ... у периоду од 18.11.2014. године до 23.01.2017. године, припадајуће доприносе за обавезно социјално осигурање и то: Републичком фонду за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, Републичком фонду за здравствено осигурање и Националној служби запошљавања, према

прописима на дан уплате, као и да му надокнади парничне трошкове у износу од 19.500,00 динара, са законском затезном камтом од извршности пресуде до исплате.

Допунском пресудом Основног суда у Новом Саду П1 168/22 од 21.10.2022. године, одбијен је захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да за тужиоца обрачуна и уплати законску затезну камату на утврђене износе припадајућег доприноса за обавезно социјално осигурање, који су тужиоцу досуђени ставом два изреке пресуде тог суда П1 168/22 од 16.06.2022. године.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4071/22 од 19.01.2023. године, ставом првим изреке, жалба тужиоца је усвојена и пресуда Основног суда у Новом Саду П1 168/22 од 16.06.2022. године, допуњена пресудом П1 168/22 од 21.10.2022. године, преиначена у одбијајућем делу, тако што је обавезан тужени да у корист тужиоца на припадајуће износе доприноса обавезног социјалног осигурања обрачуна и уплати камату. Ставом другим изреке, жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда у усвајајућем делу потврђена. Ставом трећим изреке, тужени је обавезан да тужицу накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 18.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о посебној по члана 404. став 1. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног суда ревизија туженог у овом спору је дозвољена, због потребе уједначавања судске праксе, па је одлука у ставу првом изреке донета на основу члана 404. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23).

Одлучујући о изјављеној ревизији у смислу члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем тужене од 24.11.2014. године малолетном лицу је утврђена потреба за ангажовањем пратиоца за личну помоћ почев од 18.11.2014. године, до евентулане измене предложене мере додатне подршке у области социјалне заштите од стране интересорне комисије и за личног пратиоца одређен тужилац. Решењем је утврђено да је тужилац до 05. у месецу за претходни месец туженом дужан да достави извештај о броју сати ангажовања и врсти послова на пружању додатне социјалне подршке ученику на путу од куће до школе у току боравка у школи и од школе до куће, према наставном плану и програму, односно распореду наставних и ваннаставних активности, у које је ученик укључен. Наведено је да је тужилац дужан да достави потврду школе о присутности детета, а да ће се средства за накнаду пратиоца исплаћивати месечно према достављеном извештају на рачун тужиоца, у висини која одговара вредности сата рада без пореза и доприноса, неговатељице у установама за смештај корисника оболелих од аутизма, теже и тешко ометених у развоју, душевно оболелих и инвалидних лица и деце у стационару до три старосне године, са највишим степеном стручне спреме (III степен) у складу са актом

надлежног државног органа којим се уређује обрачун и исплата плате запослених у јавним службама, у центру социјалне заштите. Тужилац је по овом решењу био ангажован до 23.01.2017. године, за шта му је тужени исплаћивао накнаду. Тужени није уплаћивао доприносе за обавезно социјално осигурање на исплаћене износе обрачунате накнаде, а предмет спора је обавеза туженог да изврши ову уплату.

Нижестепени судови одлуку о основаности постављеног захтева заснивају на становишту да је тужени као исплатилац прихода тужиоцу, по решењу које је донето у смислу одредби чланова 57., 83. и 84. Закона о социјалној заштити и члана 77. став 13. Закона о основама система образовања и васпитања, на основу члана 6. став 1. тачка 1. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, обвезник уплате спорних доприноса.

Првостепени суд допунском пресудом одбија захтев за уплату законске затезне камате на износе припадајућих доприноса, исказујући становиште да по одредбама члана 51. ставова 1. и 2. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање и члана 75. Закона о пореском поступку и пореској администрацији за случај да послодавац не обрачуна и уплати доприносе за претходни месец, обрачун и наплату камате у име и за рачун послодавца врши надлежна организациона јединица пореске управе.

Другостепени суд преиначује допунску пресуду и одбија тужбени захтев, примењујући исте законске одредбе. По становишту тог суда тужени, коме је наложена обавеза да изврши уплату доприноса обавезног социјалног осигурања, у обавези је да на износе доприноса уплати и доспеле камате у моменту уплате.

По оцени Врховног суда правилно су нижестепени судови применили материјално право када су туженог обавезали да на исплаћене износе месечне накнаде тужиоцу уплати доприносе за обавезно социјално осигурање, али је другостепени суд погрешно применио материјално право када је преиначио допунску пресуду првостепеног суда којом је одбијен захтев за обрачун и уплату законске затезне камате на припадајуће износе доприноса.

Законом о социјалној заштити („Службени гласник РС“ бр 24/2011 и 117/2022) прописано је да се у Центру за социјални рад остварују тим законом утврђена права и обезбеђује пружање услуга социјалне заштите, а да Центар за социјални рад оснива јединица локалне самоуправе (члан 14. ставови 1. и 2.). Услуге подршке за самосталан живот пружају се појединцу да би се његове могућности за задовољавање основних потреба изједначиле са могућностима осталих чланова друштва, да би му се побољшао квалитет живота и да би могао да води активан и самосталан живот у друштву (члан 45. став 1.), а ове услуге обезбеђује јединица локалне самоуправе, осим ако законом није предвиђено да их обезбеђује Република Србија (члан 45. став 2.). Право на помоћ за оспособљавање за рад обухвата подршку у образовању и оспособљавању за рад и признаје се свим младима са сметњама у развоју, а процена потребе за додатном подршком у образовању врши се у складу са прописима којима се уређују основи система образовања и васпитања (члан 108.). Право на помоћ за оспособљавање за рад остварује у виду трошкова оспособљавања за рад, трошкова у смештају у дом ученика, односно студената или интернат, као и у виду накнаде трошкова превоза (члан 109. став 1.).

Према одредбама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“ бр 84/2004 ... 6/2023) доприносима се обезбеђују средства за финансирање обавезног социјалног осигурања и то: пензијског и инвалидског осигурања, здравственог осигурања и осигурања за случај незапослености (члан 2.). По члану 6. тачка 1. обвезник доприноса је осигураник, послодавац или исплатилац прихода на чији терет се плаћа допринос. По тачки 12. тог члана исплатилац прихода је послодавац, друго правно, односно физичко лице или други правни субјект које је дужно да у име и у корист осигураника или у своје име а у корист осигураника обрачуна и плати доприносе истовремено са исплатом прихода на које се плаћа допринос, а по тачки 17. лице које остварује уговорену накнаду је физичко лице које обавља послове по основу уговора о делу, ауторског уговора, уговора о допунском раду и другог уговора или по неком другом основу, а за извршен рад остварује уговорену накнаду, односно накнаду за рад (уговорена накнада).

Тужилац, коме је накнада исплаћивана на основу решења туженог, улази у категорију осигураника из члана 6. тачка 17. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, па је тужени као исплатилац прихода правилно обавезан да на износе исплаћених накнада у спорном периоду обрачуна и уплати доприносе за обавезно социјално осигурање.

Међутим, пошто су доприноси за обавезно социјално осигурање јавни приход, а законска затезна камата због доцње исплатиоца прихода се обрачунава и уплаћује у поступку који спроводи надлежна организациона јединица Пореске управе у складу са одредбама члана 75. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, првостепени суд је правилно допунском пресудом одбио постављени тужбени захтев у овом делу.

Из изнетих разлога, на основу одредби члана 416. став 1 ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке, а члана 414. став 1. ЗПП као у ставу трећем изреке.

Тужени је постигао делимичан успех у поступку по равизији, па је на основу одредби чланова 165. став 1. и 2., 153. став 2. и 154. ЗПП одлучено као у ставу четвртом изреке.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић